

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, September 29, 1962. A weekly class mail by the Post Office Department. No. 38 (285) Vol. VIII.

K 25. VÝROČÍ ÚMRTI

T. G. MASARYKA

Edward R. Murrow

U příležitosti letošního 25. výročí smrti zakladatele a prvního prezidenta Československé republiky, Tomáše G. Masaryka, konaly se vzpomínkové slavnosti v řadě amerických měst, zejména v N. Yorku, Chicagu, Masarykově v Floridě, Clevelandu a jinde. V hlavním městě Spojených států, Washingtonu, uspořádala vzpomínkovou slavnost Rada svobodného Československa spolu s místními krajskými a exulanty-skými organizacemi v pátek večer v hotelu "2400", ve kterém T. G. M. bydlel za první světové války. Na slavnosti promluvil senátor Thomas Dodd z Connecticutu a Jaromír Zástěra, americký student, který prožil 13 let v komunistických žalářích v Československu. Pořadatelum této slavnosti poslal do rukou předsedy RSC, dr. Petra Zenkla, dopis s osobním projevem k 25. výročí úmrtí T. G. Masaryka ředitele USA, Americké informační služby, E. R. Murrow.

Pokládám si za čest — pravi R. Murrow — "že mohu připojit své jméno k mužům svobodného světa, kteří v knize Rady svobodného Československa vzpomínají 25. výročí smrti T. G. Masaryka a připomínají jeho universální humanismus. Neboť Tomáš Masaryk zajisté patří všem, kdo se budou obírat jeho demokratickou filosofií a budou ji povzbuzování, tak jako byly povzbuzeny národy po celém světě, když slyšely o tom, jak vyhlásil nezávislost své země v naší Síní nezávislosti ve Filadelfii roku 1918. Jeho lid ho nazval prezidentem Osvoboditelem. Masaryk byl Lincolnem i Washingtonem své nové republiky a doba jeho působení jako hlavy státu sahala od času vlády jeho blízkého přítele Woodrow Wilsona až po dobu Franklina Delana Roosevelta. Po dvě desetiletí trvání jeho republiky okoušelo srdce Evropy po prvé v její polnuté historii růst moderní demokracie. Téměř každého roku v den sedmdesáté výročí účtává Kongres Spojených států tak či onak narozeniny tohoto vlastence, jehož čeští a slovenští rodiče sloužili v Rakousku - Uhersku na šlechtickém panství.

Každý rok v ten den klade náš velvyslanec v Praze na prostý hrob v české vsi Lánech věnec, s prostým nápisem "od amerického lidu." Před dvěma lety vláda téhož amerického lidu vydala v serijské věnované "bojovníkům za svobodu" pamětní poštovní známku na počest Tomáše Masaryka. Amerika měla s Masarykem mnohé svazky. První byl romantického rázu a jeho poutem byla americká studentka z N. Yorku, jménem Charlotte Garrigueová, která se stala ženou profesora Masaryka, později prvního prezidenta Československé republiky. Dvě dcery z tohoto československo - amerického manželského svazku, Alice a Olga, žijí dnes na Floridě. Syna Jana, jenž by dnes, v tentýž den, kdy uplyne čtvrt století od smrti Tomáše Masaryka, bylo sedmdesát šest let, jsem měl čest pokládat za dobrého a velkého přítele v Londýně v doběbleskových náletů i později. Jeho vira v demokracii byla stejně pevná jako vira jeho otec.

Dokud se Československo mohlo přidržovat velkých ideálů Masarykových, bylo ostrovem míru a vzrůstajícího státu. Bylo také jedním z nejužších přátel a partnerů Spojených států, jejichž občané tolik přispěli k vytvoření Československa a k československé svobodě. Nic lepšího nikdy ne nahradilo filosofii Tomáše Masaryka v jeho rodné zemi. V tento den, kdy tak mnozí Američané po celé zemi se shromažďují, aby si znovu připomněli jeho zápas a úspěchy, jistě není přelmana nádej, že Spojené státy jednou zase budou moci pokládat republiku Tomáše Masaryka za blízkého partnera ve světové rodině svobodných národů a že žádný občan této země nebude odstrašován od toho, aby demokraticky myslel a otevřeně vyslovoval Masarykovo jméno."

United States: too humble, too peaceful

BY FRANK TRESNAK

Mr. Robert F. Kennedy, USA Attorney General and brother of the American President, has just published a fascinating book, the title of which is taken from a letter written in 1806 by Thomas Jefferson to Andrew Jackson: "We must meet our duty and convince the world that we are JUST FRIENDS AND BRAVE ENEMIES."

Mr. Kennedy's book summarizes his experience from his 30,000 mile round-the-world tour of which the most important stops were his visit to Japan, Indonesia, and Berlin early in 1962.

In the world-wide struggle between West and East, there is no question on which side stand Berlin and West Germany or any other free European country. The Communist influence there is pretty negligible and with the progress of the European Common Market on one side, and the death-camp attempts of the Soviet-Satellites to keep their population behind the Concrete and Barbed-Wire Walls on the other side, the influence of the Communists is brought nearer and nearer to nil with every passing day.

In Asia, however, we meet a well organized and articulate minority of Communists and their fellow-travellers who are able to paralyze to a substantial degree the good-will which the United States amassed there through its tremendous help of all kind. The Communists are even able to terrorize other groups in such a way, that they do not dare to speak up and refute Communist arguments.

Mr. Kennedy finds that the reason for this rather painful situation is that the USA limits itself to doing the right thing, extending to the Asian countries financial, military, and other help, omitting, however, to say WHO is extending this help. The United States pours billions of dollars everywhere where a help is needed, but does not try to tell the receivers how the helping country looks politically and socially. In many cases the people do not even know that it is the United States which contributes to their progress. As a result of this anonymity, it is possible for the Communists to make people believe in their slogans that the United States is a capitalist, imperialist country. Mr. Robert Kennedy is therefore convinced that the Communist attacks on the USA have to be ward off by a systematic campaign of true informations about the United States.

Whoever came into contact with the Soviet propaganda, has to admit that Mr. Kennedy is right. One of the first things that the Russians did when they occupied Czechoslovakia in 1945, was to renew activities of the League of Friends of the Soviet Union, interrupted by the war. Everybody had to join and the main theme of all talks was, of course, that it was the USSR who brought freedom to Czechoslovakia. The other countries, in the Communist interpretation, simply did not exist.

A group of Czechoslovak Westerners anticipated Mr. Kennedy's observations and asked the question: If it is allowed to be a friend of the Soviet Union, why it should not be allowed, despite the Russian occupation, to be a friend of the United States which took at least the same part in the efforts to bring the war to a victorious end? And the group founded in the fall of 1945 the "League of Friends of the USA", an organization for promotion of friendly relations between Czechoslovakia and the United States. Very soon the League had dozens of branches, a branch in every important city of Czechoslovakia, and started a bi-weekly "American Letters" the first issue of which appeared on July 4th 1946, on the day of the anniversary of the American Independence. The late US Ambassador to Czechoslovakia, Mr. Lawrence A. Steinhardt, contributed to the first issue an address to the Czechoslovak people. The anniversary of the Russian revolution of 1917 was remembered with a list, a long list, showing what the Soviets had received from the USA during the Second World War.

The League of Friends of the USA became a very important factor in our resistance against the influence of the Communists. Unfortunately the activities of the league came to an abrupt end when the Communists took over the government through their Coup d'etat in February 1948. And there were sacrifices. Zavis Kalandra, one of the most prominent contributors to the "American Letters", was executed in 1950. The publisher, Frank Silhart, was sentenced to death in 1953, allegedly because he prepared the famous "Train of Freedom" of 1951, actually because he dared to publish the "American Letters".

There is no doubt, that the help which the United States extends to the underdeveloped countries and very often to the developed ones as well, has to be complemented with a bold information - campaign about the life of the USA, its history, its institutions, literature, technological and scientific achievements, etc. And there is no doubt that through the co-operation between courageous representatives of the countries in question and the representatives of the USA, the reservoir of good-will, already existing, may be tapped to bring tremendous results to the benefit of both the countries endangered by Communists and the efforts to stop Communist aggression.

Unfortunately, it is not only the lack of informations which causes some people not to embrace the USA without any reservations. Sometimes it is also something else. Mr. Robert Kennedy asked the Japanese and the Indonesians to speak frankly, not to keep anything back, not to hesitate to confess what it is they don't agree with. He certainly will not mind, if we will do the same here, in Canada, on behalf of the people behind the Iron Curtain. This we have to leave, however, to our next issue, next week.

PŘÍRODNÍ BOHATSVÍ KANADY

NADEJE PRO KANADSKÝ SEVER

Kanadští geologové objevili na území Yukonu, poblíž města Mayo, vzdáleného asi 100 km od Polárního kruhu, pravděpodobně nejbohatší ložiska železné rudy.

Podle odhadů odborníků nalézá se zde 20 až 100 bilionů tun rudy.

Těž se pátá po přírodním plynu, který bude-li nalezen, dá základ k průmyslovému rozvoji našeho dalekého severu.

POTAŠ

V červenci uskutečněna byla první dodávka potaše z dolu Esterhazy v Saskatchewanu. Tato 50 tunová

dodávka byla do Mason City,

Utérni prohlášení presidenta Kennedyho objasňuje situaci, která vznikla sovětskými vojenskými dodávkami Kube. Sovětský svaz posílá na Kubu zbraně a vojenský technický personál už delší dobu; sám tento fakt nebyl nikdy tajemstvím, ale mnohé konkrétnější a podrobnější zprávy byly nepřesné a z části protichůdné, a o významu dodávek rovněž kolovaly všemožné dohady.

Moskevské oznámení dodávek z minulého neděle bylo pak formulováno — jak je v případech tohoto druhu obvyklé — tak, aby skutečný stav věci byl co možno ještě více zamlžen.

Po prohlášení presidenta Kennedyho je nyní rozsah sovětských dodávek na Kubu i jejich druh znám.

Nejdříve, co Sověty Kube dodaly a co na Kubě není: Nejso- žádná důkaz, řekl Kennedy, že by na Kubě byla organizována bojová jednotka ze Sovětského svazu či z jiné země sovětského bloku; že Kuba poskytla Sovětskému svazu vojenské základny; že byla porušena smlouva z roku 1934, podle které mají na Kubě vojenskou a námořní základnu Spojené státy kolem přístavu Guantanamo; že Sověty dodaly na Kubu balistické nebo řízené střely, určené k ostřelování pozemních cílů z pozemních stanic; nebo že Kuba představuje vážné nebezpečí agrese at sama nebo pod vedením sovětů.

Nic z toho na Kubě prokazatelně není, a zprávy opakného smyslu byly prostě mylné.

Co tedy Sověty na Kubu dodaly, kolem čeho spustila Moskva minulou neděli tak hluchou propagandu? Sovětský svaz na Kubu

dodával, jak oznámil Kennedy, určité počty obranných protiletových raket s doletem něco přes 35 kilometrů; podobají se prvním vzorům americké řízené střely typu Nike, která byla určena k obraně proti letadlům s posádkou.

Sověty rovněž dodaly radarové a jiné elektronické zařízení, kterého je zapotřebí k vypouštění těchto raket. Dále několik torpedových člunů sovětské výroby, které jsou vyzbrojeny řízenými střelami o doletu něco přes dvacet kilometrů a určeny k ostřelování námořních cílů. A Sověty posílaly na Kubu vojenský personál k instalaci odpalovacích zařízení, elektronických přístrojů a vojenských instruktorů k jejich obsluze. Celkový počet sovětských vojenských techniků vyslaných na Kubu je asi 3,500.

Nemůže být řeči o tom, že Kubánské branné síly — i s věškerými zbraněmi a výcvikem, které jim poskytuje Sovětský svaz — by byly schopny postavít se třeba jen na minutu branným silám Spojených států. Mohly by snad vyvolávat incidenty? 30. srpna, jak víme, zahájily dvě kubánské lodě palbu na americké hlídkové letadlo nad mezinárodními vodami karibského moře. Příští den vydala kancelář presidenta Kennedyho oznámení, ve kterém se pravilo: "Kdyby se podobný incident opakoval v budoucnosti a letadlo nebo loď Spojených států byly napadeny palbou při výkonu svých mírových úkolů nad mezinárodními vodami, použily by branné síly Spojených států všech prostředků nezbytných ke své obraně a k tomu, aby si zajistily volné používání mezinárodních vod."

Dokončení na 2 st.

T. G. MASARYK PO DVACETI PĚTI LETECH

prot. dr. René Welck

Předseda společnosti pro vědy a umění (SVU) profesor Yale University dr. René Welck vydal k dvacátému pátému výročí smrti presidenta T. G. Masaryka toto prohlášení:

Dne 14. září je tomu dvacet pět let, co zemřel Tomáš G. Masaryk. Vzpomínáme v této chvíli se zvýšenou vědomostí na jeho velké dílo. Nemyslím tím jenom na jeho dílo státnické: na jeho nesmírnou zásluhu o založení a budování Československé republiky. Myslím na jeho duchovní a mravní význam, který je dnes ještě větší, než byl za jeho života. Český a Slovenský národ potřebuje dnes Masaryka tak naléhavě, jako ho potřeboval za první války.

Masaryk byl filosof, učenec a v mladších letech profesor. Nikdy však nebyl jen akademickým filosofem. Vždycky věřil, že filosofie má sloužit životu a má za úkol změnit svět. Filosofie byla mu nástrojem v boj proti nemocem naší společnosti. Masaryk byl přesvědčen, že život má smysl, že dějiny mají smysl a že smysl obou je v uskutečňování ideálu humanity. Masarykova humanita není ovšem sentimentální dobročinnost nebo snad popření náboženství. Humanita je pro Masaryka jiné jméno pro demokracii a nejlíbší argument pro demokracii. Jan Masaryk řekl: "Je to vira v člověka, v jeho hodnotu, v jeho

duchovnost a v jeho nesmrtelnou duši." Eufky je demokracie zdůvodněna jako politické uskutečňování lásky k bližnímu. Masaryk je proto individualistou: byl nepřitelem všech forem totalit, jako je fašismus, nacismus a také bolševismus, protože všechny tyto vládní systémy snižují jedince na pouhý nástroj státu. Masarykovým ideálem byl jedinec, mravní, svobodný člověk.

V knize "Sociální otázka" Masaryk ostře kritizuje marxismus jako materialismus. Odmítá výklad duchovního života jako pouhého odrazu hospodářských poměrů. Odsoudil diktaturu proletariátu a po první světové válce podrobně vysvětlil, proč nemůže být komunistou. Ale to ovšem neznamená, že Masaryk neměl hluboké sociální citění. Věřil, že je nutné rozřešit dělnickou otázku radikálně. Každý utlačovaný člověk si zaslouží svobody; sedlák i městský proletář, vykořisťovaná žena i každý národ pod cizí nadvládou.

Masaryk připsal svému národu zvláštní úlohu ve splňování ideálu humanity a demokracie.

Dokončení na 2 st.

SÍRA

Kanada prodala v červnu a v červenci 15.000 tun síry, největší jednorázový prodej, nacionalistické Číně. Obchod byl proveden prostřednictvím exportní firmy na Formose.

V biografu Revue na Roncevalles Ave. promítali m. n. týden moderní západoněmeckou veselobru natočenou v Mostaru v Jugoslávii. Koncem září je na programu film "Mayerling" zachycující tragický konec někdejšího rakouského korunního prince Rudolfa.

NIKLOVÁ RUDA

Dne 1. června 1962 byl zahájen provoz závodu Marlbridge Mines, Quebec, na zpracování niklové rudy. První výrobek z provincie Quebec byl dodán zákazníkům v červnu t. r.

T. G. MASARYK PO DVACETI PĚTI LETECH

Dokončení se strany 1.

Vypracoval filosofii českých dějin, ve které hledal podporu pro dnešní zápas o demokracii — v hus-tví, v Českých bratřích a v obrození. Masaryk se snažil vstě-povat světu národu sebedůvěru, naučil ho věřit v ideály spravedl-nosti a lidskosti.

Neporozumíme Masarykově fi-losofii, jestliže si neuvědomíme její náboženské podklady. Masa-ryk byl hluboce náboženský člo-věk, přesto, že málo psal o nábo-ženství a vždycky kritisoval ná-boženská zřizky a církve. Bůh dává jistotu a jednotu jeho mrav-nímu názoru na život. Nábožen-ství podle Masaryka začíná mrav-ností: rozdíl mezi dobrem a zlem je pro něho tak jasný a samozřej-mý, tak základní a nezávislý na historických okolnostech, že musí být zakotven v náboženství. Po-jem Boha je mu zárukou věčného rozdílu mezi dobrem a zlem. Mrav-nost proniká všechen život: je te-dy také základem politiky.

Masaryk uskutečnil svůj sen — vybojoval samostatnost Českoslo-

venska a položil základy nového demokratického státu. Zemřel s vědomím dobře vykonaného díla, jen rok před tím, než jeho dílo se zhroutilo pod náporem sil, které ani jeho duch nemohl zdolat. Ale zanechal nám velký odkaz: jeho vzor posílá českou obranu za dru-hé světové války. Učinil národ si-lnějším než kdyby byl veden jen romantickým nacionalismem. Ma-saryk dal národu ideál, který ni-kdy nezahyne, poněvadž je to ide-ál celého lidstva.

Dnes po vítězství komunismu v našich zemích, když mezinárodní prestiž Československa klesla ve svobodném světě na nejnižší stu-peň, památka Masarykova dává Čechům a Slovákům, roztrouše-ným po celém světě, důvěru v se-be, pychu z minulosti i víru v bu-doucnost.

Přes to, že v komunistickém státě se dělá všechno, aby památ-ka Masarykova byla vymazána nebo aspoň polhaněna, žije i tam, jak víme, jeho jméno a jeho heslo: "Pravda vítězí!"

KUBA A SOVĚTSKÁ INTERVENCE

Dokončení se strany 1.

Jsou však kubánské branné síly z části vyzbrojené a vycvičené Sovětským svazem — schopny provést úspěšný útok na některou jnou zemi Latinské Ameriky? Zdá se to ve světle informací o vo-jenském potenciálu na Kubě ne-pravděpodobné, ale až dosud to mohlo být otázkou, která mohla mít v některých zemích Latinské Ameriky politické účinky.

Úterní prohlášení presidenta Kennedyho na tuto otázku jasně odpovídá. "Zásadou politiky Spo-jených států nadále zůstává," pra-ví se v něm, "že režimu Fidela Castra nesmí být dovoleno expo-rtovat své agresivní úmysly ani sí-lou zbraní, ani výhrůžkami. Cas-trova režimu bude zabráněno v akci proti kterékoli části západ-ní polokoule všemi prostředky, kterých by k tomu byly zapotřebí.

Spojené státy, pokračuje prohlá-šení, ve spolupráci s ostatními ze-měmi této polokoule zajistí, že zvýšený vojenský potenciál Kub-y se nestane ničím více, než čím je, to jest těžkým břemenem na bed-rech nešťastného lidu Kub-y.

V tomto bodě bychom chtěli odbočit a citovat z článku komen-tátora deníku NEW YORK POST M. Lerner. "Cílem sovětsko-kubánské vojenské dohody není uchránit Kubu před ameri-ckou intervencí," píše Lerner, "ný-brž uchránit Castrův režim před hněvem kubánského lidu. Sovět-ský vojenský technický personál je na Kubě proto, protože Castro a starí kubánští komunisté se sta-li skupinou ustrašených lidí. Mají strach ne z Ameriky, nýbrž z vlastního obyvatelstva. Na Kubě vznikly prvky, které podle Lenina

vytvářejí revoluční situaci: vláda ztratila moc vládnout a poddaní přestali být ochotni nadále se pod-dávat. Protože Castro a Guevera nebyli už schopni vládnout," píše Lerner, "protože se zhroutilo je-jich hospodářství a protože ne-mohl, ani počítat s loyality svých branných sil, nemohl než pode-přít hospodářství a armádu sověts-skou pomocí."

Jiný americký komentátor, šéfredaktor deníku CHRISTIAN SCIENCE MONITOR Erwin Canham, věnuje pozornost další stránce problému. Píše: "Některé latinsko-americké vlády považo-valy dosud za nejlepší pohlízet na castroismus jako na jedno z domácích latinsko-amerických hnutí. Nebyly proto ochotny ani se samy angažovat ani podporovat intervenci Spojených států. Drží se intenzivně zásady, že žádný stát západní polokoule nesmí zasahovat do vnitřních záležitostí žádného jiného státu, ať si počíná jakkoliv nepřístojně." Ale vývoj na Kubě, dodává autor, se jeví stá-le méně jako čistě vnitřní kubán-ská záležitost, a klade si otázku, zda poslední události neumožní členům Organizace amerických států dohodnout se na jednotném stanovisku vůči Kubě.

President Kennedy poukazuje v úterním prohlášení na souvislosti ještě širší. Práví: "Kubánská o-tázka je součástí světového pro-blému, který je vytvářen komu-nistickým ohrožením míru. Jako takovou je třeba ji řešit, a to s přihlédnutím k zvláštním vzájem-ným vztahům, na kterých je zalo-ženo soužití a spolupráce mezi západní polokoulí."

ZPRÁVY Z ETHNIC SCENE

Japonský týdeník "New Cana-dian" je dnes na půl japonský a na půl anglický. Podle slov red. Moriho se jen tak může udržet zájem mladé generace.

Podle posledních výpočtů vy-chází v Kanadě celkem 123 cizo-jazyčných listů v dvacetiosmi ru-z-ných jazycích.

Všetřování vraždy Julie Wo-lanské se účastní také zvláštní skupina polsky mluvících detektí-vů.

Čistý výtěžek obrovského pikniku v Italských zahradách (Islington a Finch) připadl fondu pro pomoc italským rodinám v nouzi. Mezi osmi tisíci účastníky byl i ont. ministr občanství Hon. J. Yarem-ko a starosta města Toronto N. Phillips.

ZPRÁVODAJSTVÍ

O předsednictví Valného Shro-máždění Spojených národů se le-tos na podzim budou ucházet pa-kistanský diplomat Z. Khan a af-ganistanský diplomat A.R. Pazh-wak.

● Mabaans je domorodý černoš-ský kmen žijící v pustinách již-ního Sudánu na březích Bílého Nilu. Mabaanci mají nejvyššíje-

ší sluch, jaký byl kdy mezi lidmi na světě zaznamenán. Domorodec Mabaan je schopen zřetelně slyšet normální lidský hlas ze vzdále-nosti přes celé fotbalové hřiště. Jejich sluchová schopnost není snižována věkem. Průměrný ma-baaneč ve stáří 75 let slyší tak zřetelně jako průměrný člověk ve Spojených státech ve věku 25 let.

Známy čelista new-yorské fi-lharmonie L. Varga, který je ma-darského původu, nastoupil mi-sto profesora hudby při toront-ské konservatoři. Je také členem Kanadského smyčcového kvarte-tu.

ZBYNĚK JERÁBEK, C.A.
Br. Zbyněk Jerábek úspěšně do-končil studia a obdržel diplom C.A.

Členové Sokola Toronto II. u-přímně Zbyňkovi blahopřejí.

BR. Š. ROKUSEK — 88 LET.
Dne 6. září t.r. dožil se v Oma-zu poželmannově věku osmdesáti-let známý národní a sokol-ský pracovník br. Šimon Rokusek. Býval dlouhá léta starostou omaž-ského Sokola a starostou Západ-ní župy AOS. Pochází z Česko-moravské vysočiny a do Ameriky přišel před 1. světovou válkou. Posíláme mu jménem Čechoslo-váků v Kanadě srdečná blahopřa-ní.

(Replika na článek E. Michalov-ské: "Co mi dala Praha.")

Přečtu si vždy v tomto listě s velkým zájmem autorčiny články, které m. znovuvrací beztak stále živé a rozbolavělé vzpomínky na Prahu, kterou znám dnes lépe, než když jsem v ní demé běhal Husovkou, Karlovkou, přes Kle-mentínské nádvoří, Seminárskou, po Mariánském plácku, či Kržov-nickou ulici. Mam proto Prahu rád, velmi rád, ale přitom zároveň nenechám dopustit na moji Plzeň, druhou milenkou po Praze (a říká se, že druhá láska je lepší), která m dala šťastné mládí, dětské hry, prvý slabikář do ruky, a v poz-dějších letech touhu po vzdělání, lásku k uměleckému výtvaru, a jemnost pro vychutnávání dobré hudby, a krásy všech druhů a škál vůbec. Proto právě, jenom proto, nemě se mne dotklo ono mávnu-tí rukou nad "takovou prosaickou Plzeň", jakoby také ona nebyla zářivou perlou v čelence Matky Čechie. To mne také ponouklo, abych v letině retrospektivě uvedl pochybovačné autorce, a k obha-jobě všech Plzeňáků věrných, ja-ko znovu vyznání mé lásky k městu slunce, městu na čtyřech řekách a šesti traticích, děje tohoto městečku, a to z doby dávne i ne-dávne, pro něž právě Plzeň nelze vymazat z českého kulturního dě-ní, a k vůli nimž zůstane po Praze na nejčestnějším místě Čech, ač nebyla ani "caput regni", ani sí-dlem republiky. Snad po přečte-ní této odezvy autorka polituje svůj postoj k "takové obyčejné Plzni."

Že ke světelnosti Plzně, a tím i Čech, by postačila pouhá dvě slovíčka, řekne Vám každý gour-mand či bonvivant, a každý tech-nik či inženýr, mechanik nebo vo-jenský strateg. Jedno slovo napsal do vlnké skály nad řekou Radbu-zou brichatý Gambrius, totiž "Prazdroj", a druhé vykoval do vlnivého plechu těžkou svou ru-kou Emil Š k o d a v Kovářské uličce. Jméno to se vtělilo v děla, mosty, obrněné vozy, auta, hráde-le a turbíny. To jen máte však. Plzeň nedala světu jen dobré pi-vo a vítěznou ocelovou Odysseu, ale jako nadávám ještě k tomu přidala v kultuře, v životě národa a ve svém čestství následující mez-niky:

Prvou českou tištěnou kroniku vůbec "Letopisové Trojánští" v roce 1471.

Vítězně odolala dvojímu oblě-hání Žižkovu, a dostala za to do znaku přívlastek "Plzeň vždy věr-ná."

NEZÁVISLOST TRINIDADU A TOBAGA

Karel Bor

Tři týdny po té, co se stal v Ka-ribském moři nezávislým státem ostrov Jamaica, byla nyní vyhlá-šena samostatnost ostrova Trin-idadu a Tobaga. Také nový státní útvar setrvá v rámci britského společenství národů, čímž se zv-yší počet nezávislých členů na pat-náct.

Ostrov Trinidad a Tobago jsou zárodkem nové karibské fe-derace, která bude ustavena roku 1964. Jejím členy bude celkem osm ostrovů, počítajíc v to Bar-bados, ostrovy Návětrné a Lee-wardské.

Trinidad se stal britskou kolo-nií roku 1802 a ostrov Tobago ob-sadili Britové ke konci Napoleon-ských válek. Na Trinidadu žije přes sedm set tisíc lidí, z nichž je téměř polovina černochů, kteří jsou potomky otroků dovezených v sedmáctém a osmnáctém stole-tí z Afriky. Jedna třetina obyva-telstva je indického původu a zby-tek tvoří Evropané a Číňané. Mi-nisterským předsedou Trinidadu se stává černoch doktor Williams, který stojí v čele protikomunis-tické strany lidového hnutí. V za-stoupení britské královny se zú-častnila slavnostních obřadů vy-hlášení nezávislosti princezna Ma-rie, příbuzná britské královně, také proněsa slavnostní zahajova-cí projev na společném zasedá-ní obou sněmoven Britského pa-rlamentu.

Hlavním vývozním zbožím Tri-nidadu je kakao, rum, cukr a káva. Kromě toho jsou na ostrově boha-tá ložiska nafty a jedno z největ-sích jezer přirozeného asfaltu. Průměrný duchod obyvatelstva je dvakrát vyšší než v kterékoli bý-valé britské kolonii v Karibském moři. Na ostrově je také americká námořní základna, kterou Spojen-é státy pronajaly do roku 1977.

Druhý ostrov — Tobago, který bude tvořit s Trinidadem novou státní jednotku, byl ve svých dě-jinných střídavě kolonií holand-skou, francouzskou a na konec britskou.

Na ostrově žije jen asi tři a tři-cet tisíc lidí, většinou černochů a mulatů. Pěstuje se hlavně cukr, tabák a víno. Tobago objevil Co-lumbus a nazval ostrov podle In-diánu, kouřících z dýmek. Podle některých literárních kritiků žil na ostrově Tobagu Robinson Cru-soe a jeho sluha Pátek, které zvéc-nil Delece ve svém románu.

Oba ostrovy, kterým se teď do-stává v karibském moři samostat-nosti nejsou velké. Ale pro tře-mě milion lidí je vyhlášení nezá-vislosti splněním jejich cílů.

A demokraticky západ tím u-skutečňuje historický proces osvo-bozování koloniálních národů, kte-rý začal krátce po druhé světové válce na indickém kontinentě.

A CO NÁM DALA PLZEŇ

F.C. Štěrbá

Prvou scénickou a krojovou vý-pravu "Prodané nevěsty" od akad-malíře Bohuslava Kroupy, který navrhl plzeňské kroje, a ty již pak z tradice zůstaly.

Prvé vydání prvotiny Jiřího Wolker "Host do domu" — v nakladatelství K. Beniška v roce 1927.

Poskytla Albrechtu z Valdštej-na, věvodovi z Frydlantu, a gene-ralissimu císařských vojsk, po-slední nocleh v jeho životě při cestě do osudného Chebu.

Viděla popravu chodského hr-diny Jana Koziny — Sladkého, což bylo navždy oslaveno básní Jaroslava Vrchlického.

Plzeň spočinul po dlouhé pou-ti své miláček národa, drahý Jo-sef Kajetán Tyl, a zde zemřel v r. 1856. Je uložen u sv. Mikuláše.

V Plzni vyučoval, psal a zesnul básník Šumavy, Karel Kloster-man, odpočívající u sv. Václava.

Na plzeňském premonstrátském gymnasiu učil slavný fysik, hvěz-dář a počtář Josef F. Smetana, strýc Bedřicha Smetany.

V Plzni začínal na své loutkař-ské dráze malíř, prof. Josef Skupa, a v divadleku v ulici Prokopově spatřil světlo světa slavný Špejbl a později jeho "Synstvo" Hurvi-něk. Za druhé války gestapo tyto loutky zabavilo jako "corpus de-lici" protiněmeckého počínání.

U redakčního stolu tam začí-nal vůdce dělnický, duchem však šlechtický Gustav Haberman, je-hož stisk ruky a úsměv připomi-naly sluníčko. Později se stal pr-vým ministrem školství a národní osvěty. Jeho choť pocházela též z Plzně.

Slavní sborníci "Hlaholu" — Bendl, Palla, Hřimálý a jiní, po jejichž taktovkou tento pěvecký sbor sklízel velké úspěchy doma i ve světě, jak o tom svědčí tisíce pamětních stuh v sále plzeňské "Městanské besedy".

V Plzni mimo to působili ti-to mistři hudby, divadelních prken, štětce a díla, psaného slova, no-vin, tance a zpěvu:

Skladatel Gerlach, slepý mistr Stan. Suda (opera "Bar Kochba", symfonie "Život ve tmách"), Ol-dřich Blecha, Boh. Bradáč, Va-rihanici Norbert Kubát, Břetislav Pícka, K. Wany, pianista Bohdan Gschehofer, čelista Šimandl, diri-gent René Kubinský a jiní.

Choreografka Tamar Corpona, Noemi Boehmová, herec: ředitel Vendelín Budil, který odchová desítky dobrých herců. (Jeho por-trét v roli "Krále Leara" visí v Shakespearově museu v Anglii.

Z plzeňské scény vyšli: Ada

Nordenová, Josef Kejt, Rud. Lan-haus, Křkava, Korbelář, Fr. Hru-ška, Amieka Steimarová a jiní.

Výtvarní umělci: malíři B. Kroupa, Augustin Němejc, Josef Hodek, F.V. Eisenreich, Josef Skupa, Karel Voříčka, prof. Proš kovec, sochaři Vojta Šíp a B. Walter, grafikové A. Doležal, Ivoň. Krs, V. Vejř a jiní.

Spisovatelé: E. Tonner, Jan Fr. Hruška, Jaroslav Schiebl, Frank Wenzl, Václav Vavřík, Karel V. Kuttan, Karel Kosnar, J.V. Krý-sa, Julius Skarlant, J.M. Lojza, dr. Marie Nesnidalová, dr. Fr. Reimer, dr. Jindřich Čadík a jiní.

Z prumyslníků a podnikatelů stáci nvest jméno Emila Skody, jednookého Terra Piette a inže-nýry Mullera a Kapsu.

Za prvního odboje je pokryl va-vříny slavný 35. pěší pluk "Pol-ligno", na který složil písničkář národa Karel Haasler nesmrtelný pochod "Pětatřicátníci, hoši jako květ. . ."

V Rumburku v máji 1918 vedl vojenskou vzpouru plzeňský bá-sník Stanko Vodička z Lobeze.

A což ti náš, slavní plzeňští kantorí, kteří do nás vtoukali pr-ve poznatky lidského vědění! A-bych jen namátkou vzpomněl na profesory z plzeňské "Obchodní akademie" na Petákové náměstí: prof. dr. Václav Hodr, první dr. Čech rúmské university, prof. Fr. Podzimek, Inguista a světoběž-ník, přítel Jugoslaviie Nikola Rad-lec, frankoni prof. Klement, ze-měpisec dr. J. Čížek, právní dr. Radovnický, češtinář Adolf Su-chemel, překladatel A.V. Jina, chemik Ing. Skába a jiné bystré a dobré hlavy, které účelily usta-vum, kde byly, jenom čest.

Kapitolu samostatnou zasluho-val by rodák ze Solnce, plzeňský gymnasijský profesor a poslanec N. S. prot. r.Hdr. František Lukav-sky, neboť on sám jediný téměř ze země vydupal přes 300 českých menšinových škol na západě Čech, a s láskou téměř dětskou pak zapisoval do mapy praporečky v místech, kde opet byla otevřena naše česká meens.mova škola. (Po-dle toho vidíte, že se Němcem u nás tak zle nevešlo, když jsme museli bojovat v jejich obcích o každou českou školu třídu.) A to bývalo v našem vlastním státě, a pár kilometru za Plzni. Obec Li-dice za borskou trestnici, měla již německou většinu.

Plzeňská "Lidová Universita Husova" — LUH, opět ve večer-ních kursech za vedení odborníků poučovala vědytěl.vé o všem, od mechaniky až po astronomii, od násobiky až k integrále, od pravopisu a hláskoslovi až k dě-jinám naší i světové literatury. A účebny byly vždy pod plyno-vým lampami plné.

To vše chtěl jsem jen tak letmo zdůraznit na obranu mé věrné, ač ne rodné Plzně, a jejích dětí, kte-ré tak vřele vítaly v květnu 1945 oddíly generálií a t a t o n a a H a r m o n a a pak základní ka-men k pomníku ČSA armády do slova neprodyšně obsypaly, že až trávu zakrytý, vlaječkami ČSA a ČSR. To mluví jasně o tom, že se své slavné minulosti nezpronevě-řily!

NÁLEZ HELIA

V provincii Saskatchewan bude postaven doposud největší podnik na výrobu helia v Kanadě, s ka-pacitou 12.000.000 c.t. ročně. Jediné komerční zásoby helia jsou ve Spojených státech ve výexasu.

Světová spotřeba helia dosáhla 6.000.000 c.t. a jen malá část a-merického výroby se dostala na ex-port. Stále stoupající poptávky po heliu, kterého se používá při pro-jektech s atomickou energií, zma-zování, lékařství, dávají naději na dobrý rozvoj kanadského prumys-lu v tomto úseku hospodářství.

Cena na světovém trhu je kolem \$35 a doufá se, že bude zvýšena na \$44,50.

Těhož měsíce sejde se v Paříži ve Francii UNESCO.

V červnu 1963 bude v Lindau na Bodamském jezeře konference nř. s tlu Nobelovy ceny.

V červenci 1963 má být v Montre-álu mezinárodní konference op-tiku s výstavou.

VZPOMÍNKA NA E. E. CUMMINGSE

A to je zahrada: barvy jdou sem a tam
a noc má jemný blankyt na křídlech
a tichá zeleň neví, co je spěch
a nekonečná křídla touží k tmám.

A to je zahrada: rty přilnou ke flétně
a do širého šera zpívá dech
(zvucícím strunám nebeských harf všech)
těch tváří bez podob, jež nikdy nepoznám.

A to je zahrada: čas všechno sklídit zná,
neb na čepci smrti leží květ,
v těch zemích, kde zní písně však.
Jen oni v extasi tu stojí nad tím, jak

hle! mezi stromy, jež spí beze sna,
stříbrná studánka vyvěrá v svět.

Aurele Jeniková

Vzpomínka na E. E. Cummings.

Edward Estlin Cummings se narodil 14. října 1894 jako syn kazatele a profesora anglického jazyka na Harvardské universitě. E. Estlin také na této universitě studoval: specialisoval se na řečtinu a latinu. Tam také přednášel o básnictví v roce 1952 a trval na tom, nazývat to "nepřednášky."

Byl oduševněn literárními cenami za poesi a byl členem Americké básnické akademie. Měl také úspěch jako prozaik. Jeho román "The Enormous Room" byl považován za jeden z mála amerických hlubokých a dojemných děl z první světové války, kdy Cummings sloužil ve francouzské armádě dobrovolně jako řidič ambulancí.

Po válce žil nějaký čas v Paříži a stýkal se v kavárnách s mnohými umělci, ale nikdy se nestal členem jejich skupiny.

Cummings byl vlastně v Paříži, aby studoval malířství; po celý život maloval skoro stejně mnoho jako psal. U porovnání s jeho literární prací, jeho malby byly snadno srozumitelné. Kritik se o nich vyjádřil takto:

... nemají nic z oné podivnosti, která činí jeho knihy pamětihodné, ať už člověka vztekají nebo nudí. Jeho malířské umění je měkké jako čerstvé máslo."

Cummings to vysvětluje: "Neznám sentimentální strach ze sentimentality. Dnes se velmi naléhá na měkké lidi, aby se snažili být

tvrdšími. A protože moje psaní je tvrdé, pak je jen přirozené, že moje malby jsou měkké."

Cummings jednou řekl, že většina lidí je jen napul živých, ne opravdu živoucích. Aby byl člověk cele živ, má mít svou individualitu. Mezi individuálními zvláštnostmi projevu E.E. Cummingsa patřilo třeba to, že psal své jméno s malými začátečními písmeny, což tisk poslušně následoval.

Cummings zřídka užíval velkých písmen. Spíše se objevují uprostřed textu, zřídka kdy na začátku věty nebo odstavce. Rozsekal je nejen věty, ale i slova a vkládal mezi jiná slova do závorek. Také se pokoušel vystihnout současnost vjemů. Snažil se nenavazovat jednu myšlenku na druhou; měly se prolínat, — tak jak člověk vidí mnoho najednou a ovlivňován několika věcmi současně. Básník tedy rozlomil slovo ve dvě, umístil jeho část před vsunutou skupinu slov a druhou část slova postavil za onu skupinu. Tak chtěl docílit, že obě slova či vjemy existují současně. Některé z jeho básní působí dojmem, že to jsou rozlázané útvary jakési nevšední intelektuální mosaikové hry a je na nás, abychom si z nich složili obraz.

Cummings žil v New Yorku v umělecké čtvrti Greenwich Village v malé uličce, a léto trávil na své farmě v Nové Anglii, kde zemřel 3. září ve věku 67 let.

POVÍDÁNÍ PRO ZASMÁNÍ

Jára Kohout

Orgán strany vymlouvá některé nedostatky velice zajímavě: "Zavřeli se některé jidelny, ne že by nebylo co vařit, ale lidi pryť tam kradli popelníky!" Lidé chodí po ulicích s aktovkami, ne že by sháněli jídlo, ale proto, že chtějí aby se o nich myslelo, že nesou těžkou zodpovědnost. Kozáci chodí pěšky, protože je to zdravé. O tom, že koně museli na jatky se nemluví. Jeden soudruh povídal: "Žena dělá denně tuřín. Jenom z toho divodu, protože už utratila moje příjmy za rok 1903. Vše bude zachráněno, protože výroba umělých květin bude nahrazena výrobou umělého žita. Bude všeho dost, protože přivezeme exotické zboží. Už přišla dodávka sloniho masa z Ghany. Jedna paní chtěla v řeznictví, aby jí prodali 10 klg sloniho masa. Prodáváč zavřel hlavou: "Kvůli deseti deka nebudeme načínat celého slona, kterého máme v chladírně!" Jestli slon v chladírně opravdu byl nebo nebyl, to se neví.

Je nedostatek vody? Myjte si obličej jedním prstem — a pouze prstem! — Nejsou k dostání pera? Ošpičte si prst a pšete prstem!

Strana zruší letecké soboty! To jsou ty soboty, kdy se létá za jídlem. — A teď si poslechněte povídku o nedostatku důležitosti malířskosti. Pan Kacafírek měl velkou touhu dostat se k pražskému radu jako hlasatel, ale neudělal zkoušku, protože hubička. Při přijímací zkoušce říkal zprávy tak: "Zebědělci nesplnili rozhodující úkoly a proto se musíme uskrvnit! Nebojme se připustit, aby nedostatky letošního roku se opakovaly v roce příštím!" Reditel rozhlasu Kacafírka vyhodil. Nešťastný Káca šel k doktorovi, ten ho poslal na roentgen s nosem, pak

šel na operaci a pořád mluvil takle: "Zebědělci nesplnili rozhodující úkoly a proto se musíme uskrvnit!" — Nemohl pořádně vyslovit in — říkal b — a tak rád by se býval stal hlasatelem v rádiu. Šel do školy na vadu řeči. Prodělál kurs, stále mluvil nosem: "Zebědělci nesplnili rozhodující úkoly!" — Je! do Moskvy a tam se učil u profesora Vaňorného. Marně. Vrátil se nešťastný do Prahy. Později byl poslán s delegací do Moskvy a navštívil profesora Vaňorného a ten byl překvapen: "Poslouchejte Kacafírku, s váma se stal zážrak. Řekněte mi, co se stalo? — Kacafírek zahovořil jadrně: "Jak jsem od vás přijel pane profesore do Prahy, šel jsem k Vltavě a vylezl jsem na Vyšehradskou skálu. Rozhodnut, že se utopím, protože když sovětský profesor nepomohl, nepomůže nikdo. Chtl jsem se utopit do hlubín Vltavy jako Horymír bez Šemíka. V tom se objevila hezká soudružka, zadržela mne, líbala mě a řekla: "Proč chceš skočit? Neskákej!" — Já ji děl nosem: "Protože nebohu být hlasatelem v rádiu, protože buj nosní přednes není nosný!" Chvilu se zamyslela ona krasavice: "Tu máš tohle!" Podala mě kapesník! "Použij kapesníku!" Já to udělal, přestal jsem mluvit nosem. Všechno to způsobila nouze o kapesníky. Přece bych na tak jednoduchý nápad taky přišel, kdybych měl kapesník. Teď mě vzali do radia a říkám jasně: "Zebědělci nesplnili rozhodující úkoly a proto se musíme uskrvnit!" — Ještě malý žert o nedostatku v Sovětském svazu. V Moskvě se stalo to, že komisař zastavil turistu z Gruzie, na náměstí: "Co to děláte?" — "Počítám auta,

Obydlí učitele a nesmělý žák

DOVOLENA V HISTORII

Když projedete branou z roku 1850 do Upper Canada Village octnete se rázem v prostředí, které vládlo v Ontariu před více než sto lety. Všechny 40 budov, které si můžete prohlédnout zvenku i zevnitř - obydlí, kostely, mlýny, hostince, obchody - byly sem dopraveny z původních míst podél řeky sv. Vavřince. Byly renovovány a vybaveny historickým nábytkem s největší možnou přesností a se všemi podrobnostmi.

Upper Canada Village se nachází na pozemku, který je součástí Chrysler Farm Battle-

parku, sedm mil východně od Morrisburgu. Tento park je nejenom krásně položen, ale má i všechny nejlepší výmoženosti pro zotavení a rekreaci. Je typickým parkem v celém řetězu parků táhnoucím se od Adolphustownu 170 mil podél řeky sv. Vavřince do Glengarry, podél hranic Quebecu. Neomezené možnosti k piknikům, ke koupání, jízdám na lodích a k táboření jsou známy v celé této oblasti.

Stále větší počet lidí tráví svou dovolenou v místech, kde letní radovánky jdou ruku v ruce s historií.

THE ONTARIO-ST. LAWRENCE DEVELOPMENT COMMISSION
MORRISBURG, ONTARIO

Hon. John P. Robarts, Q.C., LL.D.,
Prime Minister of Ontario

Hon. Robert W. Macaulay, Q.C.,
Minister of Department of
Economics & Development

DOPIS ČTENÁŘE

Z dopisu čtenáře, který byl na návštěvě v ČSSR.

Doma se ekonomická situace od Velikonoc neobyčejně zhoršila. Není prakticky skoro nic k dostání, a když se náhodou druh zboží v jednom obchodě objeví, jsou fronty tak dlouhé, že je malá naděje, že na posledního čekajícího něco zůstane. Vajíčka se v některých městech prodávají po 5 až 10 kusech na rodinu na týden, sýr a tvaroh zmizel z trhu úplně a maso si lidé vyčerpávají ve frontách tak pouze na neděli. A o zelenině a ovoci lidé jen mohou snít. Projel jsem řadu českých měst, ale zásobovací situace je všude stejně zoufalá. V tak zvaných lázeňských městech jsem sháněl to, co jsem nemohl dostat v Praze. (4 balíčky klobas papíru, konzervované mléko — a žasně bez čekání ve frontě!) Jinak obuv, šatstvo, dámské kabelky, to je vše stejné, stejný univerzální vzorek po celé naší republice. Divadlo je celkem kvalitní a na výši, sem se ovšem dostanou jen cizinci a ne různé skupiny nahnané tam režimem. Lidé, kteří mají rádi divadlo, se těžko na něco hodnotného dostanou. Nejhorší je to se starými lidmi, žijí uboze a každý by chtěl na svobodu, ale jak? Když se člověk loučí s rodnou zemí a vidí, jak jde volně k letadlu a známí se dívají přes drát, je mu do breku. Neboť Československo, to není jen ten drátěný plot na letišti, ale je to drát, který obklopuje celou republiku hranicemi se Západem jako jedno vězení. Budeme šťastni zde ve Spojených státech a nepřejte si vrátit, či jen nahlédnout, do té spustošené země. Uchovejte vzpomínky pěkně a přijemně, jak je máte z mládí neb z dob vašeho pobytu.

co přešla přes Rudé náměstí!" — "Počítat auta v Moskvě je zakázáno," rozčilil se komisař. "Kolik jste napočítal?" — "Deset." — "Deset rublů zaplatíte pokuty! Za auto rubl." — Gruzinec zaplatil. — "To jsem ho doběhl!" mumlal Gruzinec, "já jich napočítal čtrnáct!"

MASARYK A AMERIKA

Ivan Herben

"Mnohé z mých inspirací, často zásadní důležitosti, při budování našeho státu, přišly z Ameriky" — to jsou slova, jichž užil prezident Masaryk půl roku před svou smrtí v rozhlasovém projevu k americkému lidu. Je to ostatně jistý symbol, že svůj poslední projev v rozhlase nevěnoval Čechům a Slovákům, ale Američanům — nebo se to dá alespoň za symbolické vykládat. A dvacet let před tím napsal:

"Ze své životní zkušenosti vím, jak Evropan se může poameričtít. Učil jsem se od Ameriky, poněvadž mám tu zemi rád."

A konečně po osvobození Československa Masaryk napsal:

"Já jsem měl zvláštní výhodu a štěstí, že moje životní pouť se křížila se životní drahou Charloty Garriguové. Bez ní bych si nebyl ujasnil smysl života a svůj politický cíl. Amerika tak vedle Francie mně a mnou i národu pomohla ke svobodě nejvydatněji."

Masaryk byl ve Spojených státech amerických celkem čtyřikrát, což v jeho době byl velký výkon cestovatelský. První dorazil do N. Yorku ještě jako Tomáš Masaryk roku 1878, aby si odtud odvezl nevěstu a družku života. Jako Tomáš Garrigue Masaryk roku 1902 byl pozván na universitu v Chicagu, poučovat studenty o Slovanech. Roku 1907 se účastnil světového kongresu Volné Myšlenky v Bostonu — ovšem proto, aby tu mluvil proti bezbožectví. Tehdy také podnikl velké přednáškové turné a studoval sociální zákonodárství. A po čtvrté to bylo roku 1918, kdy vstoupil na americkou půdu, ještě jako profesor, ale již jako vrchní velitel československé armády ve Francii, v Itálii a na Rusi, jako hlava Československé národní rady v zahraničí a jako nepochybný prezident budoucí Československé republiky. Na autoritě mu nic neubíralo, že cestoval na falešný pas a falešné jméno Thomas Marsden.

Masarykova poslední cesta do Spojených států nebyla bez dobrodružství: více méně ilegálně z

kia se ohlásil prezidentu Wilsonovi se žádostí o pomoc našim legiím na Rusi. Ale neprosil. Napsal sebevědomě: "Rozhodujete věci strategické důležitosti ve Washingtoně, daleko od místa děje. Tu si vzpomínám na historii smutné proslavené rakouské dvorní rady, která rozhodovala strategické pohyby armád na bojišti od zeleného stolu ve Vidni. Takové neinformované rozhodování je tím zavrhnutí hodnější, že vojenská a politická situace na Rusi se denně mění a proto dává denně nové možnosti." Wilson, prezident filosof, se neurazil, ale Masaryka ve Washingtoně několikrát pozval, aby se s ním poradil o osudu Rakouska - Uherska a o tužbách středoevropských národů. Zdá se, že tyto Wilsonovy hovory s Masarykem definitivně rozhodly osud Habsburků a Evropy.

Masarykovi se roku 1918 vyplátilo, že studoval Ameriku už od roku 1878. A stejnou měrou zužitkoval dokonalou znalost filosofie, politických spisu Woodrowa Wilsona. Později sám napsal, že v diskusích s Wilsonem mohl užít jeho vlastní argumenty, čerpaných z jeho spisu.

(Pokračování příště.)

SUCHA NA PRÉRIÍCH

Sušením trpícím prerím se dostává pomoci. Nečekaným dobroditem je doba ledová. V této době řeka Missouri byla obrácena k jihu, ale přesto zanechala vody proudící mezi provincií Saskatchewan a Manitoba v hluboce skrytých říčních korytech.

Nyní po 10.000 letech, voda jest opět přiváděna na povrch pomocí hloubkových vrtů. Voda tryská na povrch rychlostí 3,500,000 galonu za den. (poblíž městečka Estevan). Toto je pouze začátek. Geologové doufají, že se jim podaří nalézt další místa pro další vrt. Není vyloučeno, podle názoru vědů, že takových říčních koryt z doby ledové se nachází na préríích více.

Tyto nálezy by daly základ pro vznik většího průmyslu a měst.

SPORT USPĚCH ČS. PARAŠUTISTŮ

Úspěch čs. parašutistů. Československý sport získal letos další velký úspěch v mezinárodním soutěžení. Po fotbalistech, kteří proslavili opět naši kopanou ve světě na mistrovství v Čile, vybojovali nyní světové prvenství naši parašutisté na šestém mistrovství ve státě Massachusetts.

24 denní boje byly zakončeny slavnostní ceremonií. Všechny 24 zúčastněných států vpochovalo do stadionu, a reprezentační mužstva zaujímala v polokruhu postavení se státními vlajkami.

Předávání cen bylo provedeno po olympijském vzoru na stupních vítězů. Za zvuků naší hymny a vztyčování státní vlajky vstoupili naši reprezentanti na nejvyšší stupeň. Po levé straně druhé mužstvo Ameriky a po pravé třetí Sovětský svaz. Vítězové byli bouřlivě oslavováni naplněným stadionem.

Šesté světové mistrovství přineslo nečekané umístění v pořadí vítězů. Postarali se o to ne jen naši reprezentanti, kteří vybojovali titul mistrů světa, ale sensací bylo i druhé místo Ameriky před Sovětským svazem, který po dlouhou dobu byl vedoucím národem v tomto sportu. Spojené státy jsou relativně v tomto světovém sportu, ve kterém až dosud dominovaly jen státy východní Evropy, začátečníky.

VELKÉ VÍTEZSTVÍ NAD RAKOUSKEM

Čs. kopaná potvrdila v mezistátním utkání s Rakouskem, že její úspěch v Chile na mistrovství světa nebyl náhodným.

Ve Vídni v mezistátním utkání před 80.000 diváky porazilo ČSSR Rakousko brankovým rozdílem, který je ojedinělý v historii mezistátních zápasů — 6:0. O půl tucet branek se rozdělili: levý half Masopust 2, Kučera 2, Scherer a Kadraha po jedné. Sparta se nadále udržela v čs. fotbalové lize. Skončila sice na třetím místě od konce, ale ústředí dodatečně nariadilo ještě jeden zápas s Žilinou

TRADICE sportovních her Asie je nového data. Začaly teprve před deseti lety. Třetí ročník se konal v r. 1958 v Tokiu a před dvěma týdny 4. jejich ročník se odbyl v Djakartě v Indonésii. Z hlediska sportovního, Japonci opět a s velkým náskokem před ostatními asijskými národy obhájili primát. Ve 110 soutěžích získali 69 prvních míst. Hry samy o sobě měly nechtutné politické zákulisi, když levicový režim Sukarna intrikami vyřadil ze soutěže Izrael a Národní Čínu pod tlakem Rudé Číny a moslemského světa. Ačkoliv demokratická Čína a Izrael jsou řádnými členy mezinárodní asijské federace a dostalo se jim oficiálního pozvání od indonéských pořadatelů, do Djakarty pak nepřišli. Místo vstupních vis byly jim zaslány jen prázdné papíry. Po protestu Izraele, bylo příslušnými úředními místy z Djakarty sděleno, že jde o omyl, který bude vyšetřen, ale náprava se nestala. Delegát demokratické Číny přijel dokonce celou záležitostí vyšetřit na místo konání her, načež byl indonéskými úřady obviněn z vyzvědačství a z pokusu rozvrátit asijské hry. Intriky znemožnily účast jak demokratické Číny tak Izraele a celá věc bude mít dohru u mezinárodní sportovní federace.

SPORT vojenského charakteru parašutismus, ve kterém patří mezi nejlepší na světě Čechoslováci, měl svou přehlídku na mistrovství světa, které se konalo v Orange,

pili naši reprezentanti na nejvyšší stupeň. Po levé straně druhé mužstvo Ameriky a po pravé třetí Sovětský svaz. Vítězové byli bouřlivě oslavováni naplněným stadionem.

Šesté světové mistrovství přineslo nečekané umístění v pořadí vítězů. Postarali se o to ne jen naši reprezentanti, kteří vybojovali titul mistrů světa, ale sensací bylo i druhé místo Ameriky před Sovětským svazem, který po dlouhou dobu byl vedoucím národem v tomto sportu. Spojené státy jsou relativně v tomto světovém sportu, ve kterém až dosud dominovaly jen státy východní Evropy, začátečníky.

v Brně, který Sparta 2:0 vyhrála a tak se udržela v lize.

Sparta a Žilina totiž skončily na 3. místě od konce stejným počtem bodů. Ústředí dodatečně změnilo pravidla ligy a dalo Spartě "možnost" se udržet. A proč? Pro tože Sparta, ač výkonem je zpět za vedoucími kluby ligy, má stále na svých zápasech nejen doma, ale i na cizích hřištích nejvíce diváků. I když komunisté se snažili jmenem Sparta vyškrtnout z čs. sportovní historie, nepodařilo se jim to!

Massachusetts. Čechoslováci, kteří obhájili prvenství z posledního championátu, zvítězili jen v mužstvech před USA a třetí skončil SSSR. Neopakovali však vítězství v jednotlivcích. V mužích zvítězil Arender a v ženách Simbro, oba USA. Jihoslovanský parašutista Knor odmítl se vrátit domů a byl mu poskytnut asyl americkými úřady.

V BUENOS AIRES se konala mistrovství světa v šermu. Nejúspěšnějšími byli šermíři Maďarska, kteří vyhráli tři prvá místa — Kaucz v kordu, Horvath v šavli a v ženách Szabo. Rusové nevyhráli ani jednu soutěž v jednotlivcích.

PRONIKAVÝ úpadek amerického tenisu dokumentuje letošní vyřazení amerického mužstva z Davis Cupu Mexikem. Je to po prvé po 62 letech, co Spojené státy se neprobojovaly do finále amerického pásma.

CHATAWAY, anglický běžec na dlouhé tratě a bývalý konkurent Zátopkův se stal sekretářem anglického ministerstva výchovy.

VÝPRAVA DO N. YORKU. Fotbalisté bývalé Sparty Toronto, volejbalisté a stolní tennisté Sokola Toronto 2, odjedou autobusem na třídní zájezd do New Yorku v pátek 5. října v 9 hod. večer z torontského Terminal Bus Station (Bay a Dundas Str.)

Torontští budou hosty fotbalového klubu Czechoslovak Americans a Sokola N. York. Výprava torontských čítá 40 členů.

PAPRSEK HUMORU

Před narozeninami presidenta Novotného dostavila se na hrad deputace cikánů. Aby mu gratulovala a při tom sledovali, že je velice zasinušilý a utrpený, proto se ho ptali, co mu je, zdá-li by mu nemohli poradit. — No a Novotný po chvíli váhání povídá: "Mám tři problémy." "No co pak to je, povídá stařešina cikánů? U nás v ČSSR máme ohromný nedostatek bytu a nemůžeme jej stále odstranit. Ale to je docela jednoduché, povídá cikán. Otevřete hranice na západ a za krátko budete mít spoustu prázdných bytů. No, ale co s dalšími, druhým problémem? Co to je zač, táže se cikán? Máme hrozný nedostatek potravin, není dost valut na dovoz a obávám se, že zde bude mezi obyvatelstvem hlad! No, ale to se dá zařídit docela jednoduše, povídá klidně cikán, zavřete hranice na východ a za krátkou dobu budete mít všeho dost! No jo, ale co dělat s třetím problémem? Tolik lidí chodí stále do kostelů a všechno naše snažení je od návštěvy kostelů odradit, je marné. Ale to je také docela jednoduché, povídá cikán. Vyměňte sochy svatých z kostelů za sochy všech vás, velkých komunistických, za Lenina, Stalina, Kruščova, Gottwalda a Vaši sochu a uvidíte, že do kostela už žádný nevkróčí!"

NĚCO O FILMU

"Smrt na cukrovém ostrově" aneb čs. filmová kovbojka o "zrádné emigraci".

Pražská kina hrají v těchto dnech širokoúhlý barevný film "Smrt na cukrovém ostrově." Tento "velkofilm" se natáčel částečně u moře v Bulharsku a dokonce až v Guineji, avšak výsledky — podle slov kritika pražského rozhlasu z 16. srpna — na-prosto zklamaly velké očekávání. Námětem filmu je ukázat, "do jakého morálního a vůbec lidského balna upadla emigrace, která utekla z naší vlasti po únoru 1948." Film to chce vyličit na "dobrodružném příběhu čs. lodního lékaře" a postavě nešťastné dívky, která s otcem utekla, když jí bylo 12 let, a která touží po tom vrátit se domů.

S příběhy tohoto typu má československé divadlo a literatura už několik trpkých zkušeností, ať je to Pavlíčkova hra "Labyrint srdce", kterou autor musel několikrát přešít, nebo Pluhařův román "Opustil-li mě . . .", který není víc než prázdný propagační křik. "Smrt na cukrovém ostrově" nedopadla — podle pražského rozhlasu — o nic lépe a je to jen "jakási sentimentální, kaledařová povídka vymyšlená od začátku do konce." Je to nevkusný křik, který se "tváří napínavě", ale je to "napínavost papírová, nepravdivá a vymyšlená." Nakonec to není nic jiného, než staré otřepané rodokapové schéma milionů bezduchých kovbojek, ve kterém "kovbojský hrdina je nezranitelný. V našem filmu nastupuje na jeho místo hrdina ve slušivé uniformě lodního lékaře, který nešťastně, emigraci zhrzené dívky "prošťel cestu do šťastného přístavu manželského štěstí."

Pražský kritik se zlobí na autory a filmaře, kterým vytýká, že natočili vyhlaný příběh o emigraci. Ovšem přitom si nemůže neuvědomit, že za pravdivý příběh o pouhém emigraci, o jejich skutečných motivech, práci a osudech by čs. filmaři putovali do vězení. Nutno doufat, že i takový film jednou bude v Československu natočen, ovšem k tomu dojde teprve až se tam provede několik důkladných denovotizací.

INFORMAČNÍ SLOVNÍK USA

Československo věnuje v poslední době čím dál větší pozornost Spojeným státům — téměř by se někdy dalo říci, že znovu "objevuje Ameriku".

To, co československý čtenář a posluchač rozhlasu se dovidá je ovšem velmi často zkreslené, jak se o tom již několikrát referovalo. Avšak jsou zde i počiny, které je třeba uvítat. Nedávno vyšla v Praze velmi obsáhlá, vkusná a souborná Antologie amerických lidových písní, která je cennou pomůckou pro poznání tohoto bohatého odvětví americké lidové kultury. I září přinesly Literární noviny

OD 1. ŘÍJNA ÚSPORA

\$ 138. 60

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD.

NOTARY PUBLIC

1 ADELAIDE ST. E.

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

RŮZNÉ ZPRÁVY

Kijeva do Vladivostoku a pak do Tokia, na Koreu a odtud do kanadského Vancouveru. Už z To-

TANEČNÍ ZÁBAVA

Sokolská jednota Toronto II. pořádá v sobotu dne 13. října 1962 každoroční taneční zábavu v e znamení "VINOBRANI".

DR. G. MRÁZ

ZUBNÍ LÉKAR

605 BLOOR STREET WEST

TEL.: LE. 71841

Ordnuje dle úmluvy.

Hodláte-li cestovat kamkoliv

AIRSEALAND

TRAVEL SERVICE

684 BLOOR STREET WEST

ODBORNÉ VAM PORADÍ

W. J. MARTINEK

KANCELAR: LE. 1-4661

RES.: RO. 9-3714

Listky na

spátky neb za hotové

SVETOZNÁME AUTO BMW 700

- 50 mil na 1 galon
- 85 mil rychlost
- 65 mil průměrná rychlost

Spolehlivý, úsporný, čtyřsedadlový vůz

Poslední modely právě došli

SEDAN \$ 1735 - COUPE \$ 1935

TÉŽ OJETÉ VOZY NA SKLADE

25 RONCESVALLES AVE, TORONTO

Z. A. MARTINEK

LE 7-4167

KUPŮ, PREDÁJ, NAJOM

DOMOV, OBCHODOV

APARTMENTOV

v meste a na okolí

TORONTO

OBRAŤTE SA NA BRATA

MICHAEL J. VLCKO

REALTOR

TELEPHONE : 267-1211

noticku o vydání informačního slovníku USA, který se zdá být rovněž dobrou pomůckou pro lepší poznání Spojených států. i když v tomto případě vydavatele a poradatele slovníku jistě musli poslušně sledovat tendenci linie režimu. Slovník má zejména obsáhlou pasáž o americké kultuře. "Pro mnohého českého čtenáře", píše Literární noviny, "bude poučné seznámit se s organizací celého amerického školského systému, se stručnými dějinami amerického filmu, s organizační strukturou amerického tisku. Velkým kladem publikace je i závěrečný abecedně seřazený oddíl o nejvýznamnějších osobnostech severoamerické vědy, kultury, umění a politického života."

EVROPSKÁ LÉKARNA
posílá
LÉKY DO ČSSR
Rychlé a přesné dodání
HILARY'S DRUG STORE
344 BATHURST ST.
TORONTO
Tel.: EMpire 8-1059

Ušetříte na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně
UNITED FURNITURE FACTORIES
Showrooms
511 KING ST. W. - EM. 8-7316
Stereo HI-FI importujeme přímo
z Německa
3 POKOJE \$ 159.00

PROCK INSURANCE AGENCY
124 PANDORA CIRCLE
SCARBORO, ONT.
AXminster 3-7916
AUTO - POŽÁR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

YAROSLAV HUEBER
(Dr. Jur.) LL.B.
Tel.: EMpire 8-5536
Ste 215
NOTAŘ A ADVOKÁT
57 Queen Street West, Toronto 1

NOVÉ KOŽICHY
NA MÍRU. PŘE-
MODELOVÁNÍ
Zboží se zárukou
Odborné opravy
FRANK PECH
288 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8926

JOHN GREGOR
Dovoluje si oznámit, že opět provádí
veškerý Plumbing Heating, opravy a
nové práce, pod firmou
QUALITY PLUMBING & HEATING
COMPANY
Volejte LE 3-8396

ČESKÁ CUKRARNA
V HAMILTONĚ
doporučuje
viedeňské dorty
mandlové a oříkové,
české punchové dorty
a výborné zákusky

JOE'S
BAKERY & COFFEE SHOP
213 KING ST. E. - JA 9-2323
Navštivte naši kádnut

EUROPEAN DELICATESSEN
BAKERY
VELKÝ VÝBĚR ČERSTVÝCH
UZENIN, IMPORTOVANÝCH
SÝRU, KONSERV, RYB A
ČOKOLÁD
DENNĚ ČERSTVÉ PEČIVO
(krajanský chléb)
K ZAHÁJENÍ PŘI NÁKUPU
OD VÝŠE \$3 ODRŽÍTE 0.5 lbs
ČAJOVÉHO MÁSLA Z DARMU
163 Dupont Str. at . Davenport.
Telefon: 924-2244.

TATRAN
LÉKY, PRAVÉ ŠTYRSKÉ
KOSY A DÁRKOVÉ
POUKAZY DO ČSR.
objednejte u krajanské firmy
CANADIAN TRADING CO.
144 Trenton Avenue,
MONTREAL 16, P. Q.
Phone REgent 3-3805.

DŮVODY PROČ SE MÁTE STÁTI ČLEMEM KAMPELIČKY

POSKYTUJEME SVÝM ČLEMŮM

Zápůjčky na levný úrok

vysoký úrok z vkladů

ochranu Vaší rodiny životní pojistkou.

CZECHOSLOVAK /TORONTO/ CREDIT UNION LTD.

Úřadujeme v úterý a ve čtvrtek

od 7 do 9 večer, v sobotu od 1 do 4 odpo.

869A Bloor Street West.

Tel. LE. 4-3348

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHŮ
ZIVOTNÍ, ZDRAVOTNÍ, PENSIJNÍ
AUTO, POŽÁR, OBCHODNÍ,
VELIN INSURANCE AGENCY
DR. D. VELIN
Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121
DON MILLS, ONT.
115 PLATEAU CRESCENT

L. LUNSKÝ, OPTIK
Prohlídky očí - Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Novofilmové čočky
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924